

ЗВІТ

УКРАЇНСЬКИЙ
КУЛЬТУРНИЙ
ФОНД

щодо процедури та результатів
обрання експертів до Експертних рад
Українського культурного фонду

2021-2022 рр

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1 ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ЕКСПЕРТІВ ЕКСПЕРТНИХ РАД 2021 РОКУ	5
1.1. Інформація про програми та сектори	5
1.2. Загальна інформація про експертів Експертних рад	7
1.3. Інформація про експертів, які не здійснювали оцінювання	10
1.4. Аналіз експертного оцінювання	11
2 ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ЕКСПЕРТІВ ЕКСПЕРТНИХ РАД 2022 РОКУ	13
2.1. Інформація про програми та сектори	13
2.2. Загальна інформація про експертів Експертних рад	14
2.3. Інформація про експертів, які не здійснювали оцінювання	19
2.4. Аналіз експертного оцінювання	19
ВИСНОВОК	21
Додаток 1. Опитування експертного середовища Українського культурного фонду та його вплив на реалізацію культурно-мистецьких проектів	23
Додаток 2: Експертна рада 2021 року	
Додаток 3: Експертна рада 2022 року	

ВСТУП

Український культурний фонд (далі Фонд) – державна установа, створена у 2017 році, з метою сприяння розвитку національної культури та мистецтва в державі, забезпечення сприятливих умов для розвитку інтелектуального та духовного потенціалу особистості і суспільства, широкого доступу громадян до національного культурного надбання, підтримки культурного розмаїття та інтеграції української культури у світовий культурний простір. Фонд діє на підставі Закону України “Про Український культурний фонд”. Підтримка проєктів Українським культурним фондом здійснюється на конкурсних засадах.

Для оцінювання кожної з конкурсних програм Фонду створюється окрема експертна рада.

Експертні ради Фонду діють на основі Положення про експертні ради Українського культурного фонду розробленого відповідно до Законів України «Про Український культурний фонд», «Про запобігання корупції», Положення про Український культурний фонд, затвердженого наказом Міністерства культури та інформаційної політики України від 29.07.2020 №1990, Порядку повідомлення про конфлікт інтересів, що виник під час організації конкурсного відбору та фінансування проєктів Українським культурним фондом, Порядку проведення конкурсного відбору проєктів, реалізація яких здійснюватиметься за підтримки Українського культурного фонду, та моніторингу їх реалізації, Методики оцінювання проєктів, та іншими нормативно-правовими актами.

Основні принципи роботи експерта:

1 законність	4 повнота розгляду аплікаційного пакету, поданого на конкурс
2 професіоналізм та професійна етика	5 обґрунтованість прийнятих рішень
3 неупередженість (об’єктивність)	6 конфіденційність та нерозголошення будь-якої інформації, отриманої у процесі оцінювання проєктів

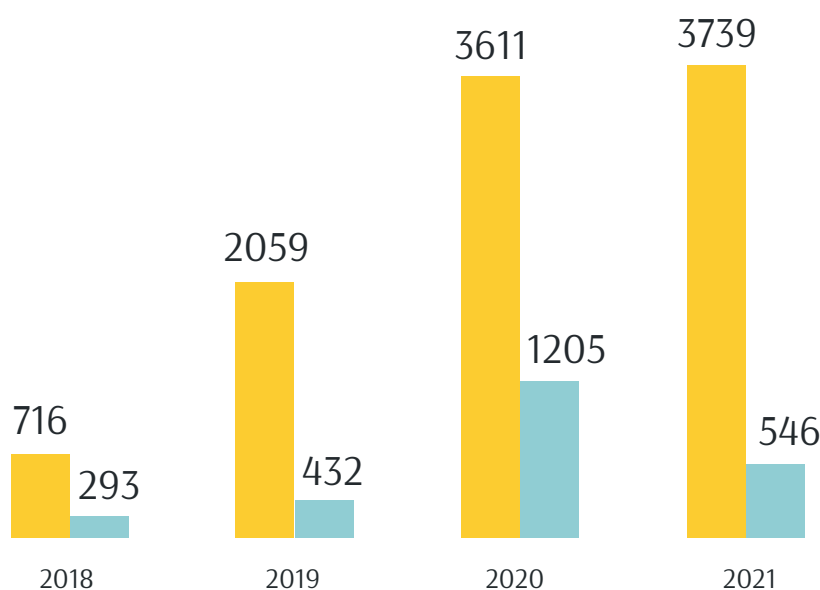
Звіт підготовлений відповідно абзацу 8 пункту 1 статті 7 Закону України “Про Український культурний фонд”.

Метою звіту є всебічне висвітлення роботи експертів експертних рад Українського культурного фонду в період 2021-2022-го років.

Основними завданнями звіту є:

- аналіз діяльності експертних рад Фонду у 2021-2022 роках;
- визначення основних тенденцій роботи експертних рад Фонду та пошук шляхів їх оптимізації;
- визначення шляхів покращення рівня експертного оцінювання та його відповідності вимогам нормативно-правових документів Фонду;
- інформування Дирекції, Наглядової ради та громадськості щодо діяльності експертних рад Фонду у 2021-2022 роках;
- репрезентація результатів опитування експертного середовища щодо готовності працювати на перемогу та відбудову України, визначення значимості експертного середовища та його впливу на реалізацію культурно-мистецьких проектів.

УКФ в цифрах (2018 - 2021)

Отримані заявки:

10125

Надані гранти:

2476

Загальна сума коштів,
наданих у:

2018:	139 млн.грн
2019:	498 млн.грн
2020:	846.8 млн.грн
2021:	503. 2 млн.грн *

* сума буде уточнюватися після реалізації всіх проектів, в кінці фінансового року

ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ЕКСПЕРТІВ ЕКСПЕРТНИХ РАД 2021 РОКУ

1.1. Інформація про програми та сектори

Кількість поданих та підтриманих проєктів у 2021 році

Всього

Аналітика культури 104 19

Подано:

3739

Аудіовізуальне мистецтво 525 64

Підтримано:

540

Діти культури 18 17

Знакові події 325 63

Інклюзивне мистецтво 221 39

Інноваційний культурний продукт 984 89

Культура для змін 72 28

Культура плюс 205

Культура. Туризм. Регіони 509 68

Культурні столиці України 28

Навчання. Обміни. Резиденції. Дебюти 302 49

Розвиток кінопроєкту 296 74

Стипендії 150 36

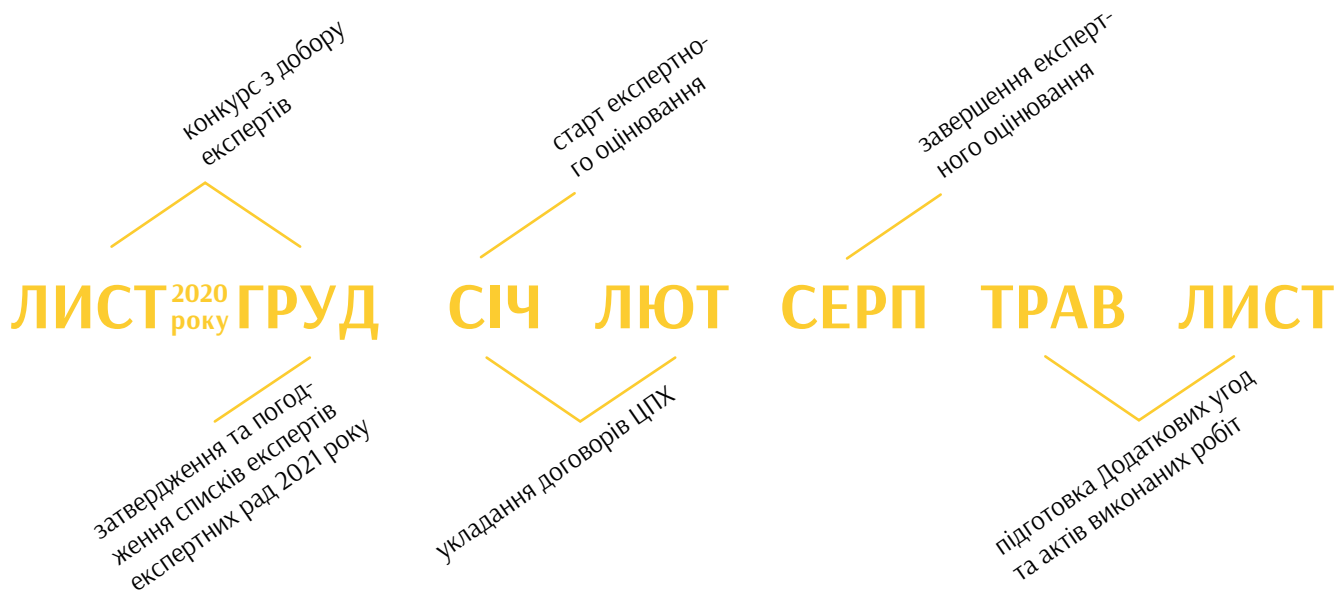

Географія

Кількість проєктів поданих / підтриманих у 2021 році

Таймлайн

По завершенню Конкурсу з добору експертів на 2021 було сформовано 12 експертних рад. Упродовж 2021 року було створено програму “Розвиток кінопроектів”. Для даної програми було затверджено 46 експертів з яких: 24 експерти - пройшли додатковий конкурсний добір та 22 експерти з різних експертних рад. Усього експертні ради 2021 року нараховували 530 експертів.

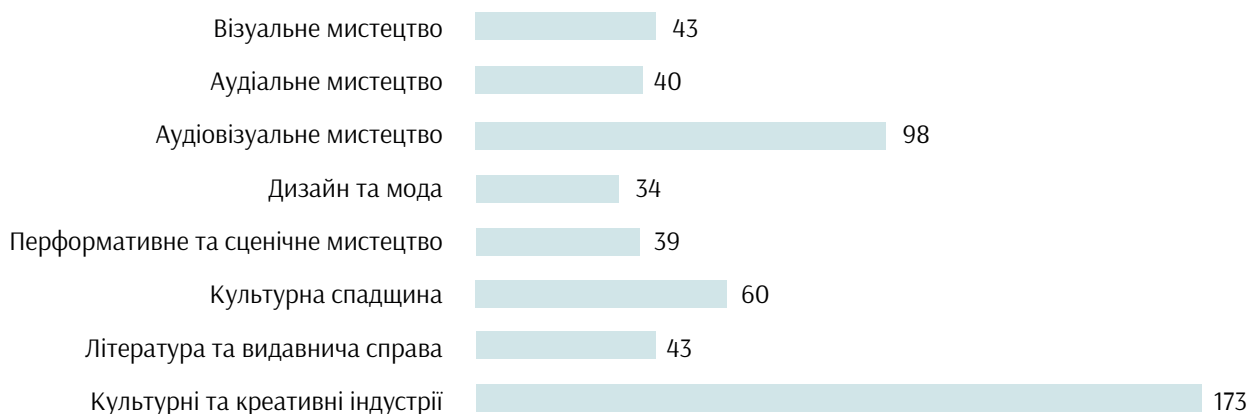
Розподіл експертних рад за програмами

Експерти представляють різні сектори культури, найбільше представників сектору креативних та культурних індустрій, аудіовізуального мистецтва та культурної спадщини.

Меншою кількістю представлені сектори візуальне мистецтво та література та видавнича справа, аудіальне мистецтво, перформативне та сценічне мистецтво, дизайн та мода.

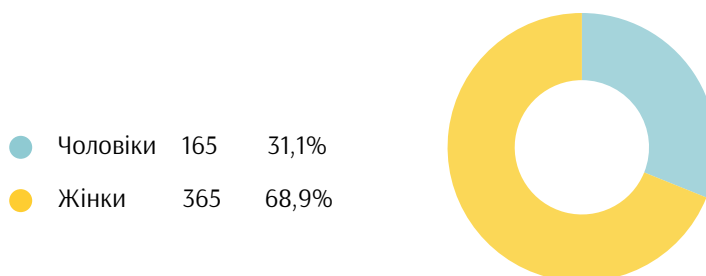
Сектори культури та мистецтв 2021 року

1.2. Загальна інформація про експертів Експертних рад

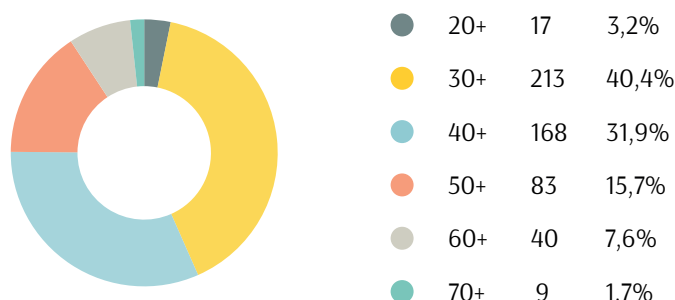
У звіті використано дані 530 експертів: 365 жінок і 165 чоловіків, що становить 68,9% та 31,1% відповідно.

Гендерний розподіл

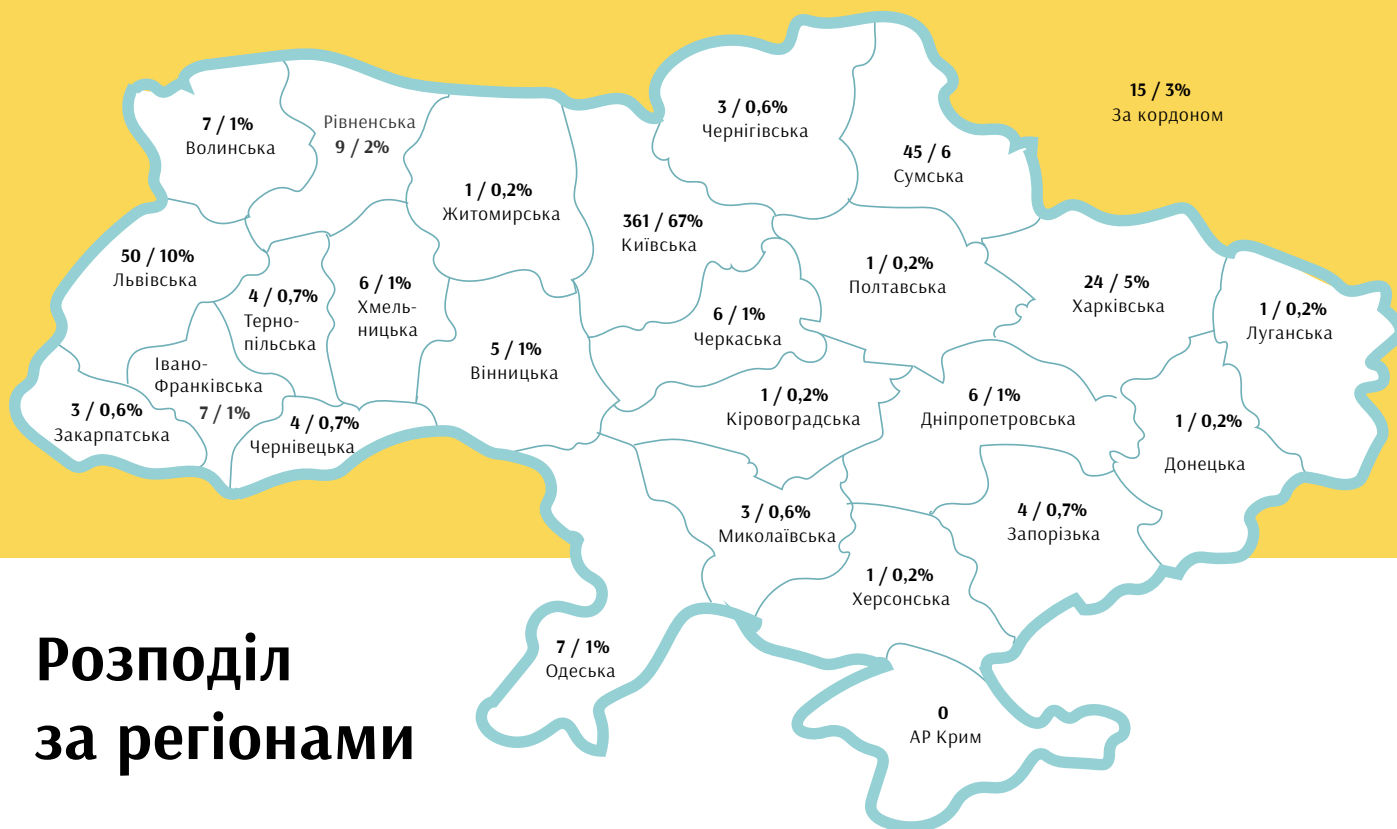

Експерти представлені різними віковими категоріями, найбільша кількість в категорії 30+ та 40+ років - 40,4% та 31,9 % відповідно, у віці 50+ представлено 15,7%, найменше експертів у віковій категорії 20+ та 70+, відповідно 3,2% та 1,7%.

Розподіл за віком

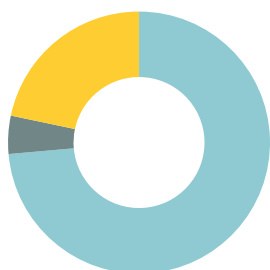
За місцем проживання 3% експертів проживають за кордоном, решта 97% проживають на території України. Найбільша кількість експертів проживає в Києві та Київській області – 67%, на другому місці Львівська область – 10%. 5% експертів проживає в Харківській області.

Розподіл за регіонами

Відповідно до Положення про Комісію з добору експертів та організації роботи експертних рад Українського культурного фонду експерти повинні мати вищу освіту другого і вище (науковий ступінь) рівня. За освітою експерти Експертних рад 2022 року розподілилися наступним чином: найбільшу кількість експертів - 73,6% становлять експерти з вищою освітою другого рівня (магістр), 21,7% становлять експерти, які мають освіту доктора філософії, доктора мистецтв, кандидата наук, експерти зі званням доктором наук становлять 4,7%.

Освіта

повна вища освіта	390	73,6%
кандидат наук	115	21,7%
доктор наук	25	4,7%

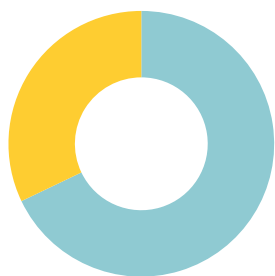

Спеціальність**Кількість**

акторське мистецтво	2
архітектура та дизайн	14
бібліотекознавство та бібліографія	9
видавнича справа та редагування	5
економіка	33
журналістика	18
інформаційні технології	6
історія	44
кіно-, телемистецтво	26
кінознавство	4
культурологія	15
маркетинг	3
менеджмент	26
мистецтвознавство	52
міжнародні відносини	1
музеєзнавство	2
музикознавство	4
музичне мистецтво	16
образотворче мистецтво	19
педагогіка	11
політологія	13
правознавство	14
публічне управління та адміністрування	10
соціологія	12
театральне мистецтво	40
театрознавство	7
технолог виробів легкої промисловості	5
філологія	66
філософія	21
хореографія	2
інше	30

В аналізі експертного оцінювання експерти, які подавалися вперше кандидатами на конкурс з добору до експертних рад до Українського культурного фонду на 2021 рік становлять - 32,1%. Експертів попередніх років, які вже здійснили експертне оцінювання становлять - 67,9%.

Досвід експертного оцінювання

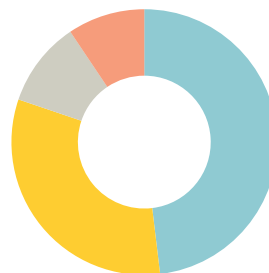

● експерти, яких відібрали в експертні ради вперше	170	32,1%
● експерти, які вже проводили оцінювання	350	67,9%

За досвідом оцінювання проектних заявок в Українському культурному фонді більшість експертів становлять експерти з досвідом оцінювання 2 роки - 48,1%. Другу групу становлять експерти, які вперше стали експертами в 2021 році - 32,1%. Експерти попередніх років за досвідом оцінювання розподілилися наступним чином: 10,4% становлять експерти з досвідом оцінювання у фонді 3 роки та 9,4% - експерти з досвідом оцінювання 4 роки.

Досвід експертного оцінювання

● 1 рік	170	32,1%
● 2 роки	255	48,1%
● 3 роки	55	10,4%
● 4 роки	50	9,4%

1.3. Інформація про експертів, які не здійснювали оцінювання

Експертні ради Українського культурного фонду впродовж 2021 року працювали відповідно до Порядку повідомлення про конфлікт інтересів, що виник під час проведення конкурсного відбору та фінансування проектів Українським культурним фондом затвердженого рішенням Наглядової ради Українського культурного фонду від 20.07.2020 року № 150 (надалі Порядок).

З метою забезпечення проведення Фондом неупередженого та об'єктивного конкурсного відбору культурно-мистецьких проектів та на виконання Порядку, під час експертного оцінювання було виявлено конфлікт інтересів в 51 експерта. У відповідності до п. 3.7 Порядку, у випадку несвоєчасного повідомлення Експертом про існування конфлікту інтересів, Дирекція Фонду приймає рішення про виключення такого Експерта зі складу експертів експертних рад Фонду.

За рішенням Дирекції Фонду, через порушення п.3.7 Порядку, були виключені зі складу експертних рад у зв'язку з реальним конфліктом інтересів 30 експертів.

Вибув з експертних рад у зв'язку зі смертю: Васильєв Євгеній.

Експерти, які не здійснювали експертне оцінювання

1.4. Аналіз експертного оцінювання

По завершенню оцінювання всіх програм грантового 2021 року був проведений аналіз роботи експертів за п'ятьма критеріями:

Чи дотримано термінів експертного оцінювання - співвідношення експертів розподілилося: так, дотримано термінів експертного оцінювання становить 88,9%, частково дотримано - 5,3%, не дотримано - 5,9%.

Дотримання термінів експертного оцінювання

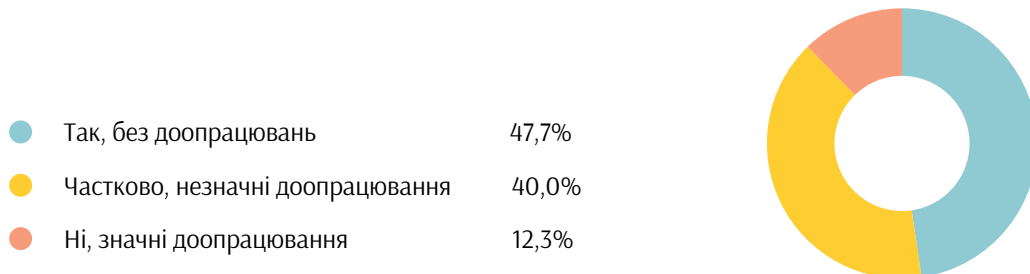

Чи здійснювалося експертне оцінювання відповідно до Методики експертного оцінювання: так становить 56,6%, частково - 35,4%, ні - 8,1%.

Фінальний коментар сформовано відповідно до вимог Методики експертного оцінювання: так, без доопрацювань становить 47,7%, частково з незначними доопрацюваннями - 40,4%, ні, наявні значні доопрацювання - 12,3%.

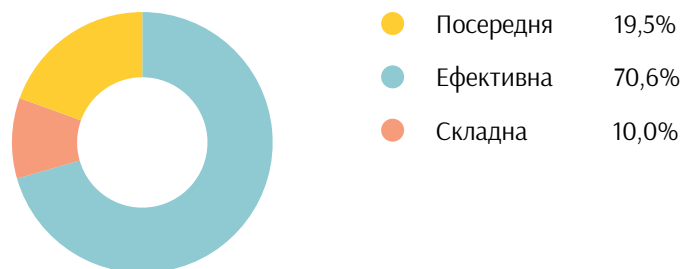
Відповідність фінального коментаря до критеріїв Методики експертного оцінювання

Наявність реального конфлікту інтересів виявленого в процесі експертного оцінювання: не виявлено - в 90,2% експертів, виявлено в 9,8% експертів.

Комунікація з експертами: ефективна з більшістю експертів - 70,6%, посередня - 19,5%, складна комунікація з 10,0% експертів.

ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ЕКСПЕРТІВ ЕКСПЕРТНИХ РАД 2022 РОКУ

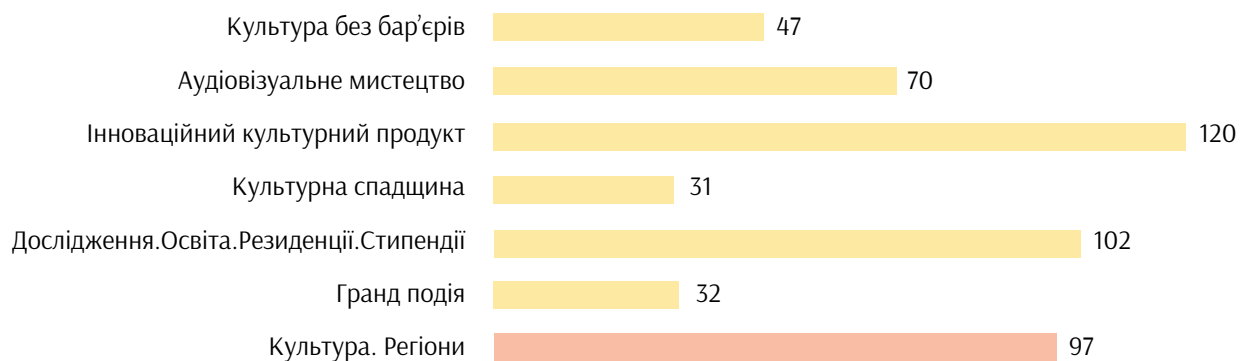
Таймлайн

2.1. Інформація про програми та сектори

За результатами конкурсу з добору 2022 року було обрано 402 експерти, які відповідали вимогам та критеріям визначеним Положенням про експертні ради Українського культурного фонду.

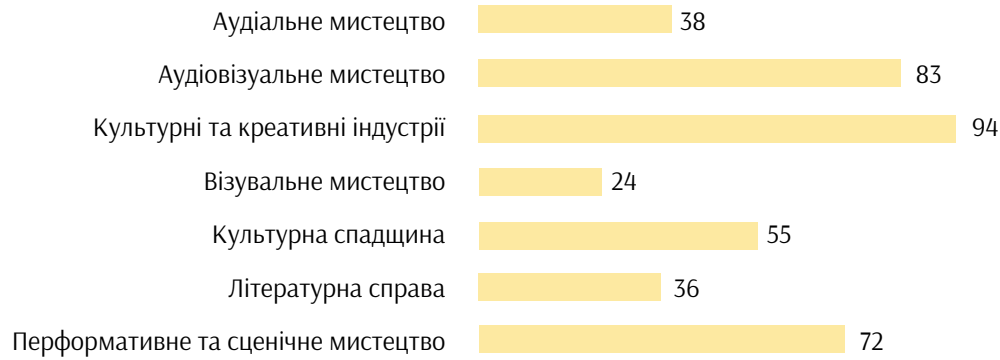
По завершенню Конкурсу з добору експертів на 2022 було сформовано 7 експертних рад. На початок експертного оцінювання експерти розподілилися за конкурсними програмами наступним чином:

У зв'язку з повномасштабним вторгненням росії та початком війни, Наглядова Рада не змогла погодити наданий Дирекцією Фонду затверджений перелік експертів Експертної ради "Культура.Регіони".

Експерти представляють різні сектори культури, найбільше представників сектору креативних та культурних індустрій - 94 експерти, аудіовізуального мистецтва - 83 експерти та перформативного та сценічного мистецтва - 72 експерти. Меншою кількістю представлені сектори культурної спадщини - 55 експертів, літературна справа - 36 експертів, аудіальне мистецтво - 38 експертів, візуальне мистецтво - 24 експерти.

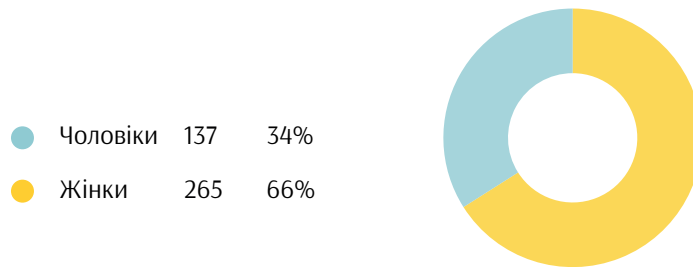
Сектори культури та мистецтв 2022 року

2.2. Загальна інформація про експертів Експертних рад

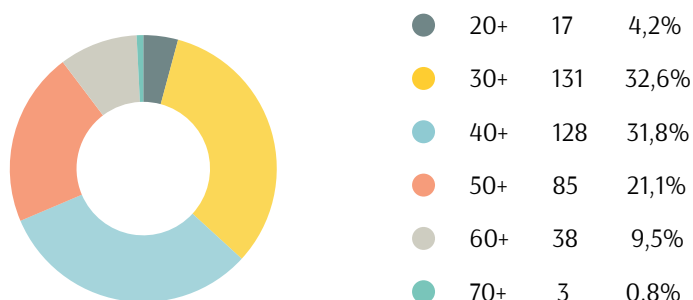
В аналізі використано дані 402 експертів: 265 жінок і 137 чоловіків, що становить 66% і 34% відповідно.

Гендерний розподіл

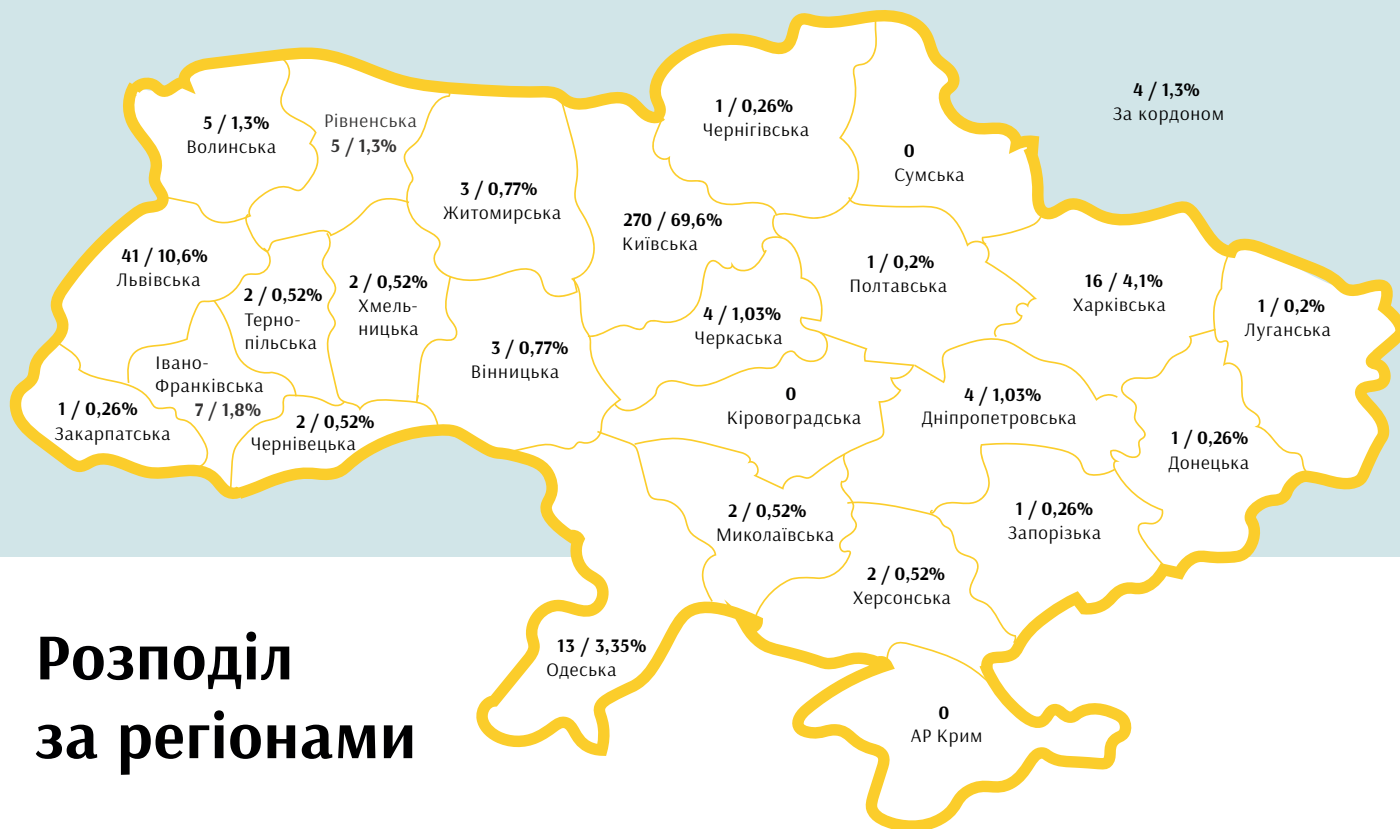

Експерти представлені різними віковими категоріями, найбільша кількість в категорії 30+ та 40+ років - 32,6% та 31,8 % відповідно, у віці 50+ представлено 21,1%, найменше експертів у віковій категорії 20+ та 70+, відповідно 4,2% та 0,8%.

Розподіл за віком

За місцем проживання тільки 4 експерти, що становить 1,3 %, проживають за кордоном, решта 98,7% проживають на території України. Найбільша кількість експертів проживає в Києві та Київській області – 69,6%, на другому місці Львівська область – 10,6%. Майже однаковою кількістю представлені Харківська та Одеська області, 4,1% та 3,35% відповідно.

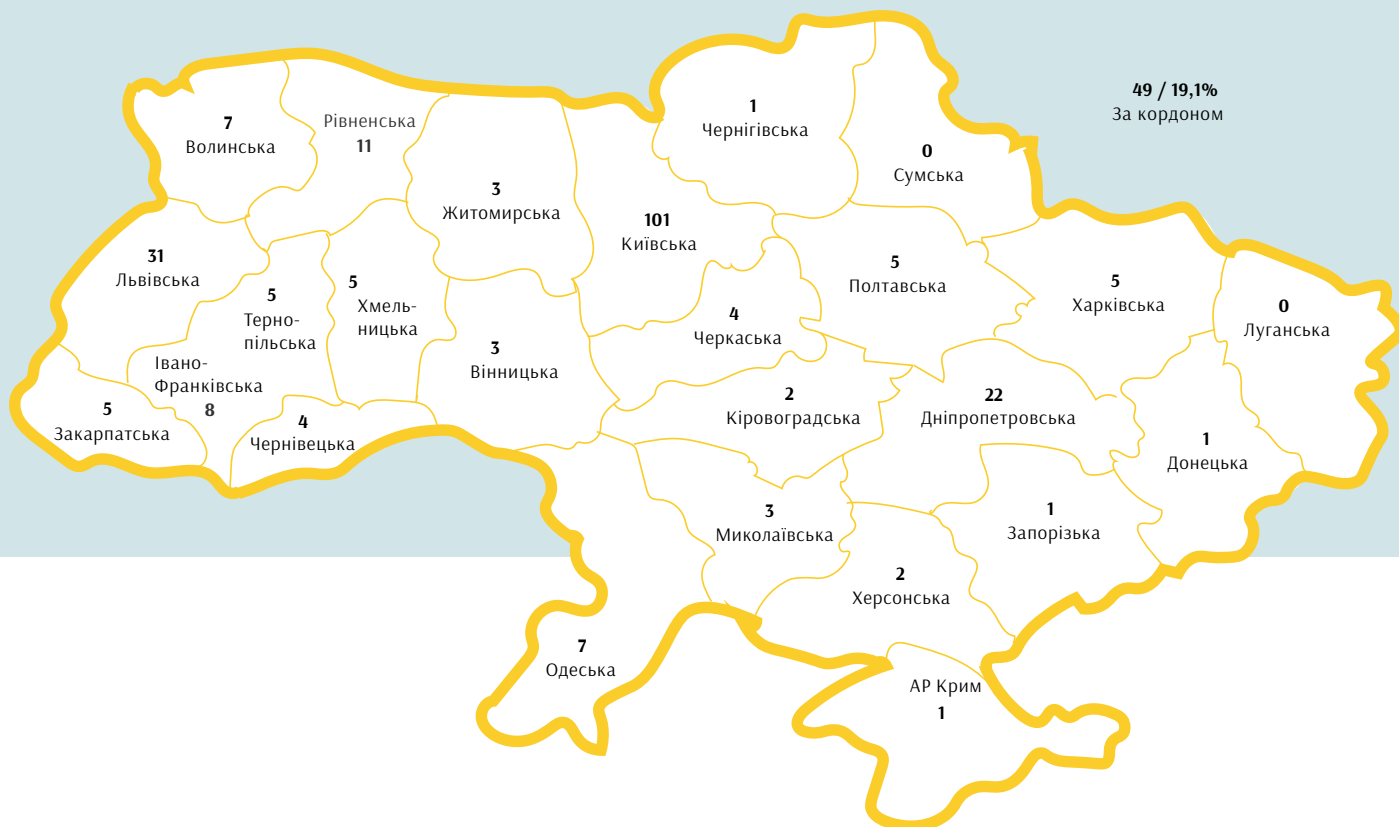
Розподіл за регіонами

Війна вплинула на географію місця перебування експертів. Частина експертів були змушені евакуюватися з небезпечних регіонів України та переїхати у більш безпечні області або виїхати за кордон.

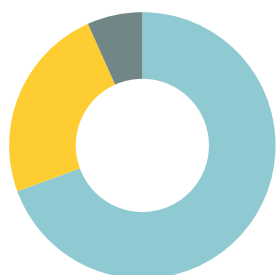
Австрія	5
Велика Британія	2
Іран	1
Іспанія	2
Канада	2
Кіпр	1
Литва	2
Нідерланди	1
Німеччина	13
Польща	9
Словаччина	1
Словенія	1
Туреччина	1
Фінляндія	1
Франція	1
Чехія	2
Швейцарія	4

Так, **на початок червня** місце перебування експертів розподіляється наступним чином: за кордоном перебувають 19,1% експертів, на території України 80,9%. Найбільша кількість експертів перебуває в Києві та Київській області - 34,5%, на другому місці Львівська область - 10,6%, на третьому місці 7,5% представлена Дніпропетровська область.

Відповідно до Положення про Комісію з добору експертів та організації роботи експертних рад Українського культурного фонду експерти повинні мати вищу освіту другого і вище (науковий ступінь) рівня. За освітою експерти Експертних рад 2022 року розподілилися наступним чином: найбільшу кількість експертів - 69,4% становлять експерти з вищою освітою другого рівня (магістр), 23,9% становлять експерти, які мають освіту доктора філософії, доктора мистецтв, кандидата наук, експерти зі званням доктором наук становлять 6,7%.

Освіта

●	повна вища освіта	278	69,4%
●	кандидат наук	97	23,9%
●	доктор наук	27	6,7%

Спеціальність**Кількість**

акторське мистецтво	4
архітектура та дизайн	7
бібліотекознавство та бібліографія	2
видавнича справа та редагування	1
економіка	21
журналістика	10
інформаційні технології	2
історія	34
кіно-, телемистецтво	23
кінознавство	4
культурологія	7
маркетинг	3
менеджмент	16
мистецтвознавство	43
міжнародні відносини	3
музеєзнавство	2
музикознавство	3
музичне мистецтво	26
образотворче мистецтво	23
педагогіка	14
політологія	8
правознавство	14
публічне управління та адміністрування	5
соціологія	15
театральне мистецтво	29
театрознавство	8
технолог виробів легкої промисловості	2
філологія	35
філософія	15
хореографія	12
інше	11

Під час аналізу експертних рад 2022 року з'ясувалося, що експерти, які подавалися вперше кандидатами на конкурс з добору експертних рад до Українського культурного фонду на 2022 рік становлять - 43,3%. Експерти попередніх років, які вже здійснювали експертне оцінювання становлять - 56,7%.

Досвід експертного оцінювання

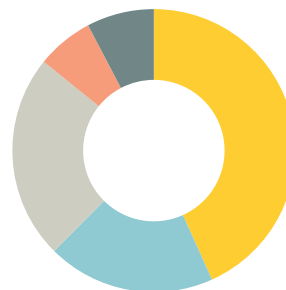

● експерти, яких відібрали в експертні ради вперше	43,3%
● експерти, які вже проводили оцінювання	56,7%

За досвідом оцінювання проектних заявок в Українському культурному фонді більшість експертів становлять експерти, які вперше стали експертами в 2022 році - 43,3%. Експерти попередніх років за досвідом оцінювання розподілилися наступним чином: 23,4% становлять експерти з досвідом оцінювання у фонді 3 роки, 19,2% - експерти з досвідом оцінювання 2 роки. Експерти з досвідом оцінювання 4 та 5 років становлять 6,5% та 7,7% відповідно.

Досвід експертного оцінювання

● 1 рік	174	43,3%
● 2 роки	77	19,2%
● 3 роки	94	23,4%
● 4 роки	26	6,5%
● 5 років	31	7,7%

В умовах запеклої боротьби з російською агресією, Український культурний фонд продовжив свою роботу, спрямовуючи усі зусилля на підтримку культурно - мистецького середовища.

Так, Фондом було прийняте рішення завершити експертне оцінювання проектних заявок програми “Культура без бар’єрів”, “Аудіовізуальне мистецтво”, “Гранд подія”.

В експертному оцінюванні брали участь 152 експерти. Програму “Культура без бар’єрів” оцінювало 43 експерти, програму “Аудіовізуальне мистецтво” оцінювало 55 експертів, програму “Гранд подія” - оцінювало 24 експерти. Також участь в оцінюванні проектних заявок брали 30 експертів інших експертних рад (Інноваційний культурний продукт, Культурна спадщина, Дослідження.Освіта.Резиденції.Стипендії), в яких наведені вище програми є додатковими.

2.3. Інформація про експертів, які не здійснювали оцінювання

Експертні ради Українського культурного фонду впродовж 2022 року працювали відповідно до Порядку повідомлення про конфлікт інтересів, що виник під час проведення та фінансування проектів Українським культурним фондом затвердженого рішенням Наглядової ради Українського культурного фонду від 14.01.2022 № 4 (надалі Порядок).

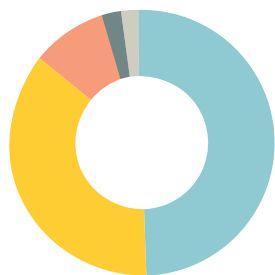
З метою забезпечення проведення Фондом неупередженого та об'єктивного конкурсного відбору культурно-мистецьких проектів та на виконання Порядку, під час експертного оцінювання було виявлено конфлікт інтересів в 21 експерта. У відповідності до п. 3.3.3. Порядку, у випадку несвоєчасного повідомлення Експертом про існування конфлікту інтересів, Дирекція Фонду приймає рішення про виключення такого Експерта зі складу експертів експертних рад Фонду.

За рішенням Дирекції Фонду, через порушення п.3.3.3. Порядку, були виключені зі складу експертних рад у зв'язку з реальним конфліктом інтересів 4 експерта.

Вибула з експертних рад у зв'язку зі смертю: Хоролець Лариса.

У зв'язку з повномасштабним вторгненням росії та початком війни 22 експерти повідомили про неможливість брати участь в експертному оцінюванні. На засіданні Комісії з добору та організації роботи експертів експертних рад Українського культурного фонду були розглянуті звернення експертів та відповідно рішенням Комісії було призупинене їх оцінювання.

Експерти, які не здійснювали експертне оцінювання

Призупинено оцінювання	22	48,9%
Самовідвід	21	37,8%
Виключено	30	8,9%
З особистих причин	1	
Хоролець Лариса померла	1	

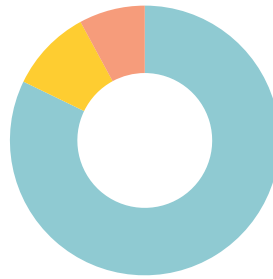
2.4. Аналіз експертного оцінювання

По завершенню оцінювання трьох програм - “Культура без бар’єрів”, “Аудіовізуальне мистецтво” та “Гранд подія” був проведений аналіз роботи 152-х експертів за п'ятьма критеріями:

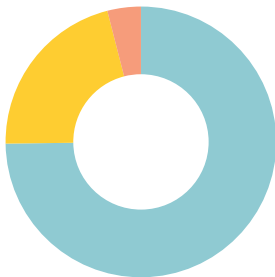
Чи дотримано термінів експертного оцінювання - співвідношення експертів розподілилося: дотримано термінів експертного оцінювання становить 82,1%, частково дотримано - 9,9%, не дотримано - 7,9%.

Дотримання термінів експертного оцінювання

Так	82,1%
Частково	9,9%
Ні	7,9%

Чи здійснювалося експертне оцінювання відповідно до Методики експертного оцінювання: так становить - 74,8%, частково - 21,2%, ні - 4,0%

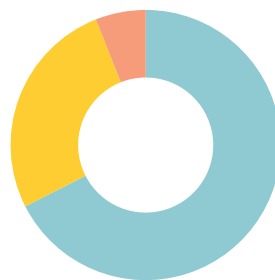

Так	74,8%
Частково	21,2%
Ні	4,0%

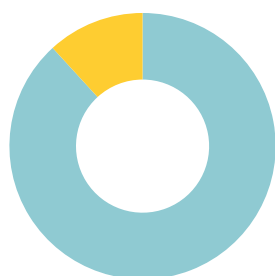
Фінальний коментар сформовано відповідно до вимог Методики експертного оцінювання: так, без доопрацювань становить - 67,5%, частково з незначними доопрацюваннями - 26,5%, ні, наявні значні доопрацювання - 6,0%.

Відповідність фінального коментаря до критеріїв Методики експертного оцінювання

Так, без доопрацювань	67,5%
Частково, незначні доопрацювання	26,5%
Ні, значні доопрацювання	6,0%

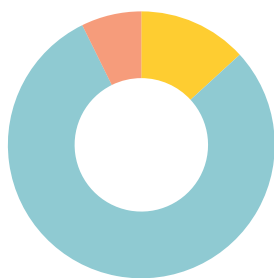

Наявність реального конфлікту інтересів виявленого в процесі експертного оцінювання: не виявлено - в 88,2% експертів, виявлено в 11,8% експертів.

Ні	88,2%
Так	11,8%

Комунікація з експертами: ефективна з більшістю експертів - 79,5%, посередня - 13,2%, складна комунікація з 7,3% експертів.

●	Посередня	13,2%
●	Ефективна	79,5%
●	Складна	7,3%

ВИСНОВОК

Експертні ради Українського культурного фонду у 2021 та 2022 році діяли відповідно до таких нормативно-правових документів: Положення про експертні ради Українського культурного фонду, Порядок повідомлення про конфлікт інтересів, що виник під час проведення конкурсного відбору та фінансування проектів Українським культурним фондом

У 2021 році для здійснення експертного оцінювання Комісією з добору та організації роботи експертних рад було відібрано 530 експертів, а у 2022 році - 402 експерти. Експерти експертних рад Українського культурного фонду 2021 року здійснювали оцінювання 13-ти культурно-мистецьких програм, а саме: “Аналітика культури”, “Навчання. Обміни. Резиденції. Дебюти”, “Інноваційний культурний продукт”, “Інклюзивне мистецтво”, “Аудіовізуальне мистецтво”, “Культурні столиці України”, “Стипендії”, “Знакові події”, “Культура плюс”, “Культура для змін”, “Культура. Туризм. Регіони”, “Діти культури”, “Розвиток кінопроєкту”. У 2022 році відбулися зміни у формуванні культурно-мистецьких напрямів відповідно до яких планувалося здійснити експертне оцінювання 7-и програм, а саме: “Культура без бар’єрів”, “Аудіовізуальне мистецтво”, “Інноваційний культурний продукт”, “Культурна спадщина”, “Дослідження. Освіта. Резиденції. Стипендії”, “Гранд подія”, “Культура. Регіони”. Експерти грантового сезону 2021 року є фахівцями в таких культурно-мистецьких секторах: “Візуальне мистецтво”, “Аудіальне мистецтво”, “Аудіовізуальне мистецтво”, “Дизайн та мода”, “Перформативне та сценічне мистецтво”, “Культурна спадщина”, “Література та видавнича справа”, “Культурні та креативні індустрії”. Враховуючи зміни в культурно-мистецьких програмах відбулися зміни і в відповідних секторах культури, тож експерти 2022 року стали представниками таких секторів: “Культурні та креативні індустрії”, “Аудіовізуальне мистецтво”, “Перформативне та сценічне мистецтво”, “Культурна спадщина”, “Літературна справа”, “Аудіальне мистецтво”, “Візуальне мистецтво”.

Експертні ради 2021 року представляють різні населені пункти не лише України, але й інших країн, а саме Велику Британію, Австрію, Канаду, Мексику, Німеччину, Польщу, Сполучені штати Америки, Швейцарію. Найбільша частина експертного середовища 2021 року проживає в Київській, Львівській та Харківській областях.

Після конкурсного відбору експертних рад у 2022 р. значна частина експертів експертних рад проживала в Київській, Львівській, Харківській та Одеській областях. Але розпочата росією війна мала вплив на місця перебування та проживання експертів.

Частина експертів були змушені евакуюватися з небезпечних регіонів України та переїхати у більш безпечні області або виїхати за кордон. Так, на початок червня місце перебування експертів розподіляється наступним чином: за кордоном перебувають 19,1% експертів, на території України 80,9%.

До складу експертних рад 2021 року входить 25-ть докторів наук та 115 докторів філософії за відповідними спеціальностями, а експертні ради 2022 року налічували 27 докторів наук та 97 докторів філософії.

Кількість експертів 2021 року з досвідом експертного оцінювання складає 350 осіб, в той час як кількість експертів, які здійснювали експертне оцінювання вперше сягає 170 осіб. У 2022 році експертів з досвідом оцінювання - 228 осіб, а експертів, що здійснювали оцінювання вперше - 174 особи, що в свою чергу свідчить про значний показник експертів з досвідом оцінювання та сталість в співпраці Українського культурного фонду з експертним середовищем.

Відповідно до Порядку повідомлення про конфлікт інтересів в процесі здійснення повноважень експертів Українського культурно фонду 2021 році експертне оцінювання не здійснювало 58 осіб з різних причин; у 2022 році експертне оцінювання не здійснювало - 45 осіб.

Аналіз експертного оцінювання проводився з розрахунку 472 експерти за 2021 рік та 152 експерти за 2022 рік, які брали участь в експертному оцінюванні. Проаналізувавши експертне оцінювання експертів у 2021 та 2022 роках, можна відзначити наступне:

В 2021 році 239 експертів, що становить 50,64%, виконали усі вимоги Фонду (дотримувалися Методики експертного оцінювання, Положення про експертні ради Українського культурного фонду, Порядку повідомлення про конфлікт інтересів, що виник під час проведення конкурсного відбору та фінансування проектів Українським культурним фондом). В 2022 році – 101 експерт, що становить 66,45%, виконав усі вимоги Фонду.

Частково виконали усі вимоги Фонду (дотримувалися Методики експертного оцінювання, Положення про експертні ради Українського культурного фонду, Порядку повідомлення про конфлікт інтересів, що виник під час проведення конкурсного відбору та фінансування проектів Українським культурним фондом) в 2021 році 162 експерти, що становить 34,32% . В 2022 році менша кількість експертів, а саме, 34 експерти – 22,37% – частково виконали усі вимоги Фонду.

Щодо 71 експерта в 2021 році – 15,04% – з боку Фонду відзначено вагомні та систематичні порушення (не дотримувалися Методики експертного оцінювання, Положення про експертні ради Українського культурного фонду, Порядку повідомлення про конфлікт інтересів, що виник під час проведення конкурсного відбору та фінансування проектів Українським культурним фондом). Такі порушення виявлені в 17 експертів – 11,18% – в 2022 році.

Таким чином, можна відзначити, що у 2022 році, в порівнянні з 2021 роком, підвищився рівень і якість експертного оцінювання, збільшилась кількість якісних експертних висновків, які дотримані Методики експертного оцінювання, зменшилась кількість доопрацювань та покращився рівень комунікації з експертами.

Опитування експертного середовища Українського культурного фонду та його вплив на реалізацію культурно-мистецьких проектів

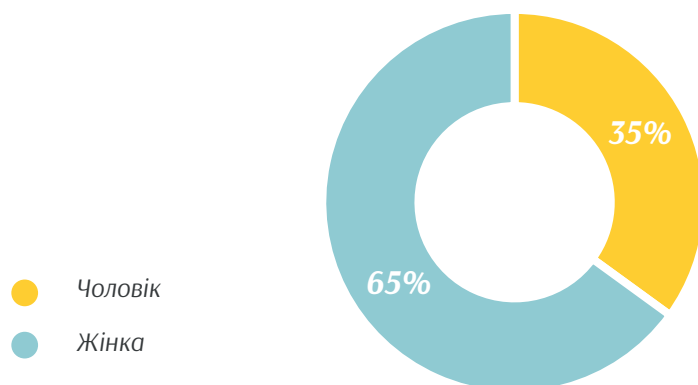
Мета дослідження - збір інформації про готовність та можливості представників сфери культури та креативних індустрій працювати на перемогу та відбудову України, визначення значимості експертного середовища та його впливу на реалізацію культурно-мистецьких проектів.

Опитування проводилось з 22 червня до 4 липня цього року методом електронного анкетування шляхом суцільного добору фахівців в сфері культури та креативних індустрій, що були або на сьогодні є експертами експертних рад Українського культурного фонду. Зокрема респондентами були експерти Експертних рад 2018-2022 років. Анкету було розіслано на 1009 електронних адрес.

Загальні відомості про респондентів

До опитування долучився 396 респондент: 258 жінки та 138 чоловіків, що становить 65% та 35% відповідно (Діаграма 1).

Діаграма 1. Розподіл респондентів за статтю

З усієї множини респондентів 186 (близько половини - 48%) були експертом експертних рад Українського культурного фонду лише раз, в тому числі 98 (25%) - вперше виступили в ролі експертів в 2022 році. Натомість 205 експертів (52%) мали членство в експертних радах Українського культурного фонду два і більше років (детальніше в Таблиці 1).

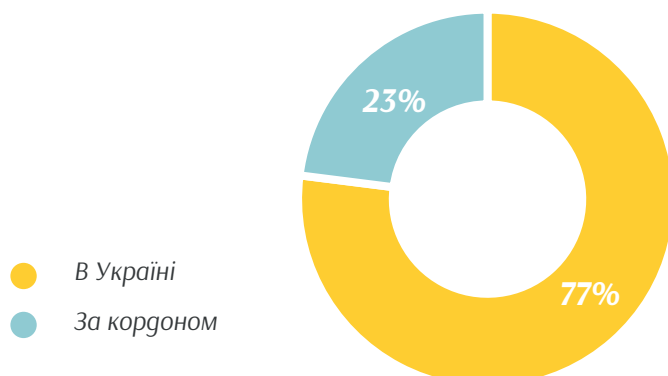
Сектор культури та креативних індустрій України, в якому працюють або працювали респонденти до початку повномасштабної війни

Таблиця 1.

Сектор культури	Кількість респондентів	Відсоток респондентів
аудіальне мистецтво	22	6%
аудіовізуальне мистецтво	91	23%
візуальне мистецтво	32	8%
культурна спадщина	82	21%
культурні та креативні індустрії (кроссекторальні проекти, урбаністика, дизайн та мода)	75	19%
культурно-пізнавальний туризм (для експертів 2020-2021 рр.)	15	4%
літературна справа	37	9%
перформативне та сценічне мистецтво	42	10%

77% респондентів на час опитування перебували на території України і близько 23% за кордоном (Діаграма 2).

Діаграма 2. Місце перебування респондентів

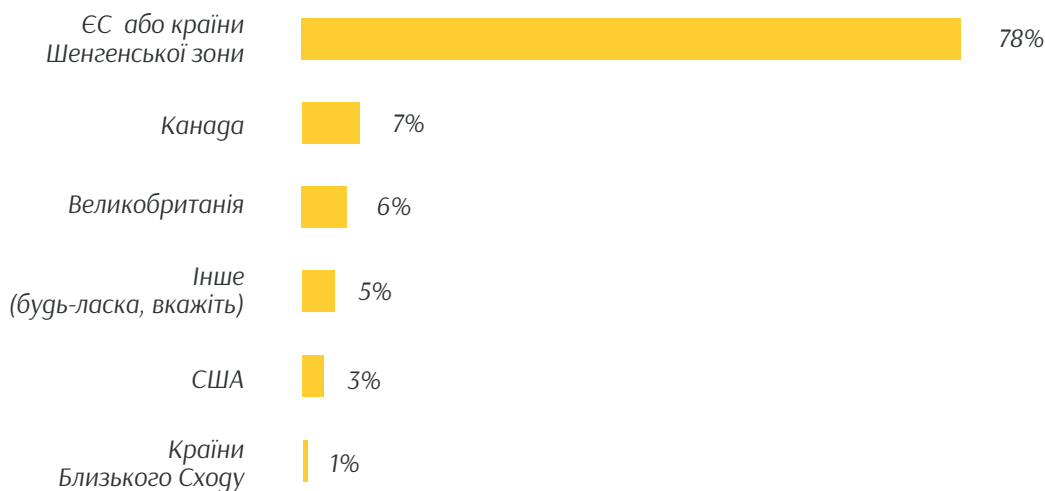
Таблиця 2. Розподіл респондентів за роками участі в експертних радах Українського культурного фонду

Роки участі експертів в експертних радах Українського культурного фонду	Кількість респондентів	Відсоток респондентів
2018	8	2
2019	13	3
2020	34	9
2021	33	8
2022	98	25
2018, 2019	5	1
2018, 2019, 2020	7	2
2018, 2019, 2020, 2021	1	0*
2018, 2019, 2020, 2021, 2022	15	4
2019, 2020	13	3
2019, 2020, 2021	16	4
2019, 2020, 2021, 2022	20	5
2019, 2020, 2022	2	1
2019, 2021	1	0*
2020, 2021	36	9
2020, 2021, 2022	49	13
2020, 2022	2	1
2021, 2022	38	10

* Показник "0" - співвідношення 1 особа - 0,02557 % від загальної кількості 396 респондентів - 100%.

Більшість респондентів, які евакуювались з України у зв'язку з воєнними діями, перебувають в ЄС або країнах Шенгенської зони (76%).

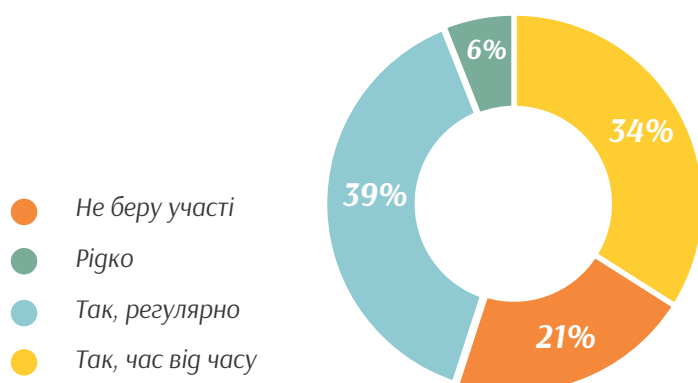
Діаграма 3. Країни перебування експертів за кордоном (Кількість відповідей 87)

Міжнародна активність респондентів

Відповідь на питання щодо участі в у волонтерському русі щодо підтримки України за кордоном (акції, інформаційні кампанії та просвітницька діяльність, збір коштів на потреби України, допомога вимушено переселеним особам тощо), надали 308 респондентів з 391, тобто 79% опитаних експертів експертних рад Українського культурного фонду. З 220 осіб (72%) з тих, що надали відповідь, або 56% від загальної кількості респондентів бере участь у волонтерському русі. При цьому 117 осіб (39%) респондентів, що надали відповіді або 30% від усіх опитуваних роблять це регулярно (Діаграма 4).

Діаграма 4. Участь у волонтерському русі щодо підтримки України за кордоном

На питання «Якщо ви берете участь у русі щодо підтримки України за кордоном, розкажіть детальніше про ваш досвід» респонденти зазначали переважно культурно-мистецькі проекти, інформаційні акції, участь в публічних акціях. Слід зазначити, що чимало респондентів здійснюють активності відразу в кількох напрямках волонтерської діяльності (Діаграма 5).

Діаграма 5. Напрямки волонтерської підтримки України за кордоном

Умови професійної діяльності респондентів

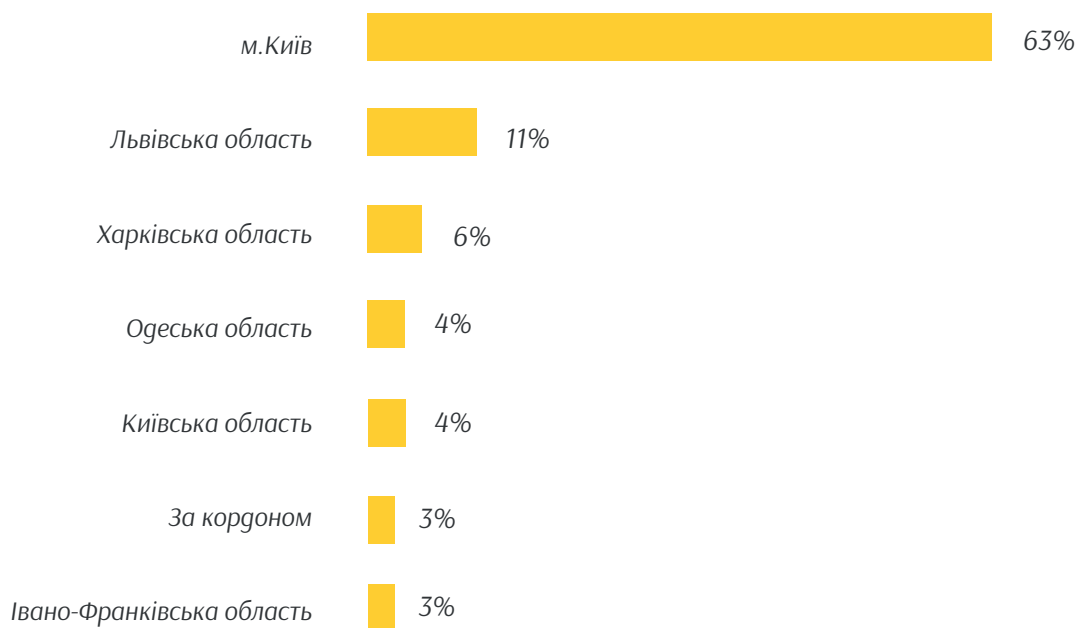
Більшість респондентів (60%) вказують на те, що їх ситуація з роботою не змінилась, оскільки вони працюють там, де і раніше. 17% експертів експертних рад Українського культурного фонду вказують, що мають роботу тільки формально, ще 12% - залишилися без роботи взагалі. В той же час 8% змінили роботу.

Діаграма 6. Динаміка зміни робочої ситуації респондентів

Найбільше респондентів до початку повномасштабного вторгнення російської федерації працювали в Києві (Діаграма 7). Після 24 лютого 2022 року ситуація змінилась. Київ як основне місце роботи назвали 49% респондентів, що на 14% менше довоєнного показника (63%). Разом з тим, зросла кількість людей, що реалізують трудову діяльність за кордоном (15%) (Діаграма 8). Звертаємо увагу на те, що в цих питаннях респонденти могли обрати кілька регіонів.

Діаграма 7. Регіони професійної діяльності респондентів до початку повномасштабної війни

Діаграма 8. Регіони професійної діяльності респондентів після початку повномасштабної війни

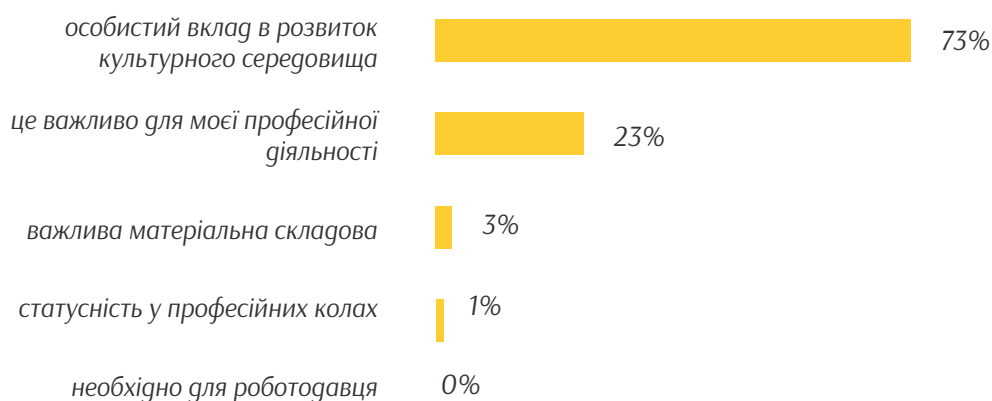

Участь респондентів в експертних радах Українського культурного фонду та оцінка ефективності їх діяльності

73% респондентів акцентують увагу на тому, що для них важливе членство в експертних радах Українського культурного фонду, оскільки таким чином вони роблять особистий вклад в розвиток культурного середовища. П'ята частина (23%) респондентів вказують на те, що це важливо для їх професійної діяльності.

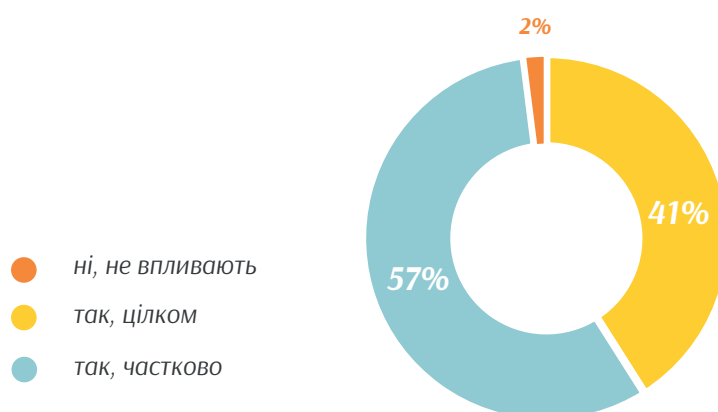
Матеріальна винагорода як мотивація експертування визначальна лише для 3% респондентів, а статусність має значення тільки для 1% (Діаграма 9).

Діаграма 9. Визначальні мотиви участі в роботі експертних рад Українського культурного фонду

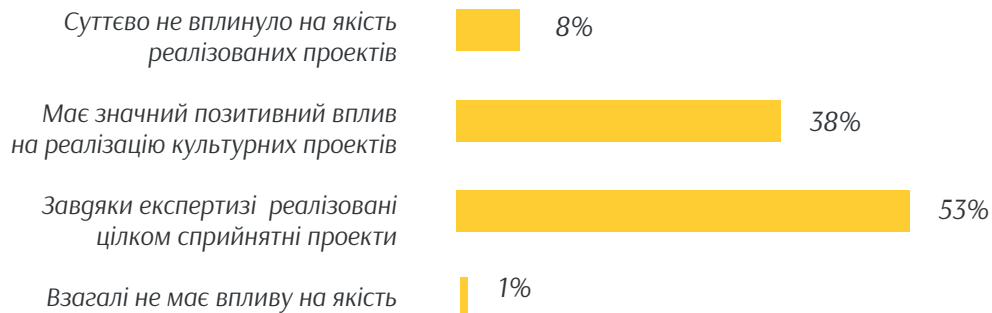
На питання про те, «Чи експертні висновки, які містять рекомендації підвищують рівень культурно-мистецьких проектів у часі?» 98% респондентів зазначили, що експертні висновки з рекомендаціями певною мірою впливають на рівень культурно-мистецьких проектів. Зокрема, 227 респондентів (57%) цілком погодилися, що висновки з рекомендаціями впливають на рівень культурно-мистецьких проектів, 161 респондент (41%) зазначили, що «так, частково». Лише 8 осіб (2%) зазначили відсутність такого впливу. (Діаграма 10).

Діаграма 10. Вплив експертних висновків, які містять рекомендації, на рівень культурно-мистецьких проектів

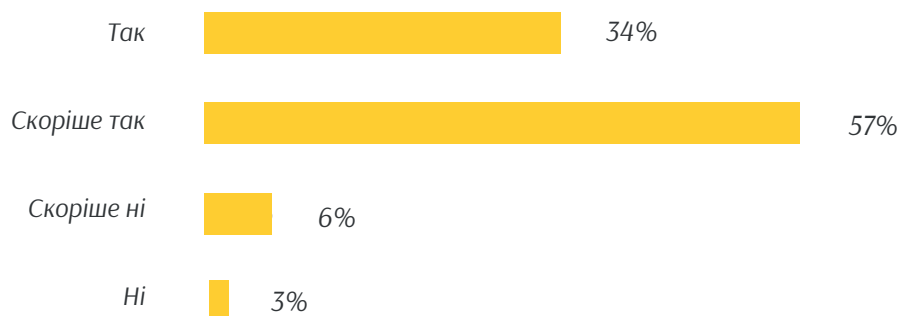
На питання щодо оцінки впливу експертизи Українського культурного фонду на якість реалізованих культурних проєктів, половина експертів (53%) вказує на те, що «завдяки експертизі реалізовані цілком сприйнятні проєкти». 38% переконані, що експертні висновки мають позитивний вплив на реалізацію культурно-мистецьких проєктів (Діаграма 11).

Діаграма 11. Оцінка впливу експертизи УКФ на якість реалізованих культурних проєктів

Показово, що респонденти переважно вважають наявну грантову систему розподілу державних коштів ефективною. Зокрема, 135 респондентів (34%) відповіли «Так», 226 респондентів (57%) - «Скоріше так». Неefективною системою розподілу коштів вважають 11 (3%) респондентів, 24(6%) зазначили «Скоріше ні» (Діаграма 12).

Діаграма 12. Чи вважаєте Ви ефективною наявну грантову систему розподілу державних коштів?

Перевагами розподілу коштів у культурно-мистецькій сфері за грантовим принципом респонденти вважають незалежність і об'єктивність вибору проєктів (67%), максимальну прозорість (65%), компетентність і об'єктивність осіб, що проводять відбір проєктів (49%). (Діаграма 13).

Діаграма 13. Переваги розподілу коштів у культурно-мистецькій сфері за грантовим принципом

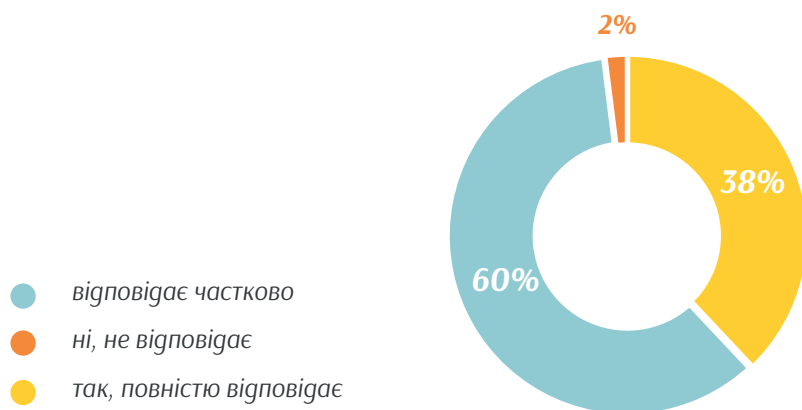
В переліку недоліків розподілу коштів у культурно-мистецькій сфері за грантовим принципом респонденти наголосили на довготривалості процесу надання гранту (55%), обмеженості пріоритетів (39%) та поетапності надходження коштів (23%) (Діаграма 14).

Діаграма 14. Недоліки розподілу коштів у культурно-мистецькій сфері за грантовим принципом

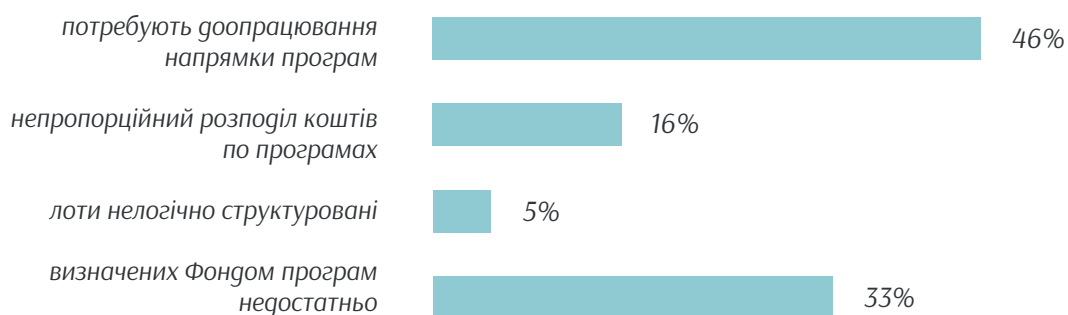
Оцінюючи відповідність розподілу фінансування за програмами Фонду запитам та потребам галузі культури переважна більшість респондентів (98%) вважають розподіл фінансування за програмами Фонду таким, що відповідає запитам та потребам галузі культури частково (60%) або ж повністю (38%).(Діаграма 15).

Діаграма 15. Оцінка відповідності розподілу фінансування за програмами Фонду запитам та потребам галузі культури

На питання про причини такої невідповідності конкретну відповідь змогли надати лише 63 респонденти, що становить 16% від загальної кількості опитаних. (Діаграма 16).

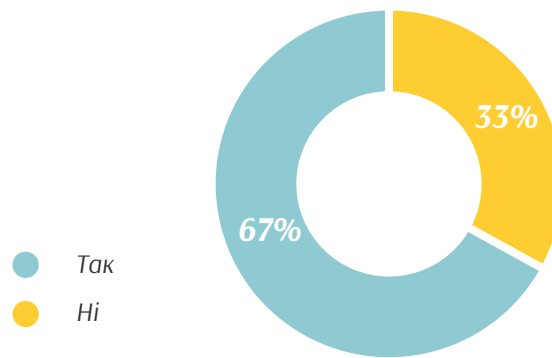
Діаграма 16. Причини відповідності розподілу фінансування за програмами Фонду запитам та потребам галузі культури

67% експертів експертних рад Українського культурного фонду вважають, що необхідно надавати перевагу у розподілі коштів на розвиток культури для територій, які зазнали руйнувань внаслідок воєнних дій (Діаграма 17).

Діаграма 17. Оцінка необхідності наданні переваги у розподілі коштів на розвиток культури для територій/регіонів, які зазнали руйнувань внаслідок воєнних дій

Відповідь на питання про причини необхідності надавати перевагу у розподілі коштів на розвиток культури для територій, які зазнали руйнувань внаслідок воєнних дій, дали 268 респондентів, що вдвічі більше респондентів з числа тих, хто в попередньому питанні дав негативну відповідь. 80% респондентів переконані, що для постраждалих від воєнних дій територій потрібно створювати окрему програму (Діаграма 18).

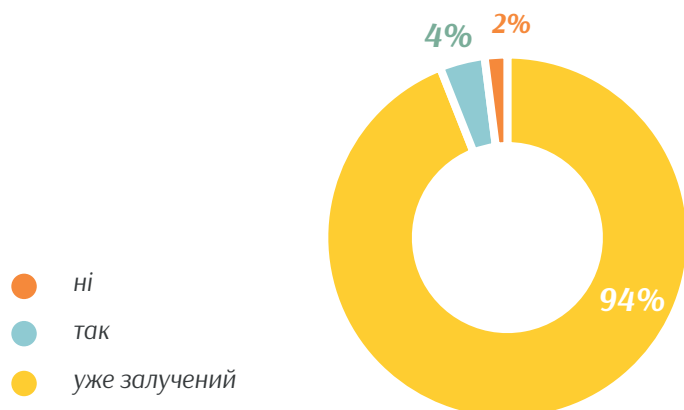
Діаграма 18. Причини необхідності надання переваги у розподілі коштів на розвиток культури для територій/регіонів, які зазнали руйнувань внаслідок воєнних дій

94% респондентів вказали на те, що готові долучитись до розробки Національного плану відбудови України, а ще 4% відзначили, що вже залучені до цієї роботи (Діаграма 19).

Діаграма 19.

Чи готові Ви долучитися до ініціатив розробки Національного плану відбудови України?

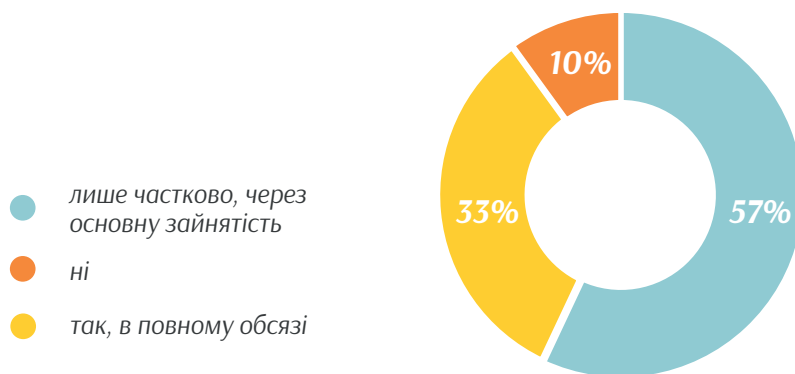
Як показало опитування, експерти експертних рад Українського культурного фонду активно долучаються до волонтерської діяльності, зокрема до організації гуманітарної допомоги (29%) та збору коштів на потреби української армії (30%). Відповідь на це питання давали як респонденти, що перебувають в Україні, так і ті, які зараз за кордоном (Діаграма 20).

Діаграма 20. Долученість до волонтерських ініціатив

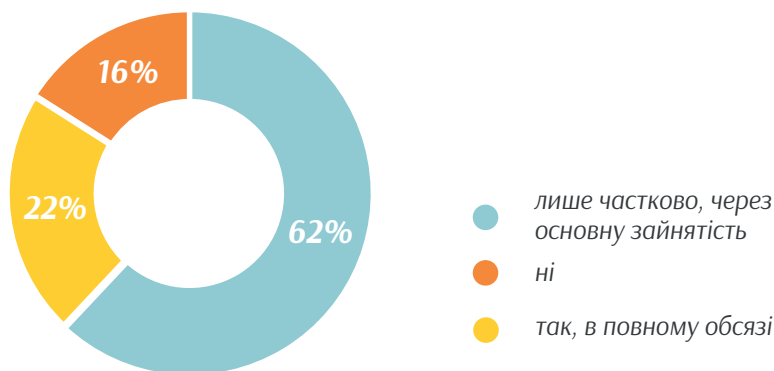
В наступному питанні про те, чи готові респонденти на волонтерських засадах проводити експертне оцінювання у випадку продовження грантового сезону під час дії правового режиму воєнного стану, 33% готові це робити безкоштовно в повному обсязі, 57% зазначили «Лише частково через основну зайнятість», і лише 10% відмовилися від експертного оцінювання на волонтерських засадах. (Діаграма 21).

Діаграма 21. Готовність проводити експертне оцінювання на волонтерських засадах

22% респондентів готові в повному обсязі брати участь у фандрайзинговій кампанії для забезпечення потреб Українського культурного фонду, тоді як 62% готові долучатись частково (Діаграма 22).

Діаграма 22. Чи готові Ви брати участь у фандрайзинговій кампанії, спрямованій на забезпечення потреб Фонду?

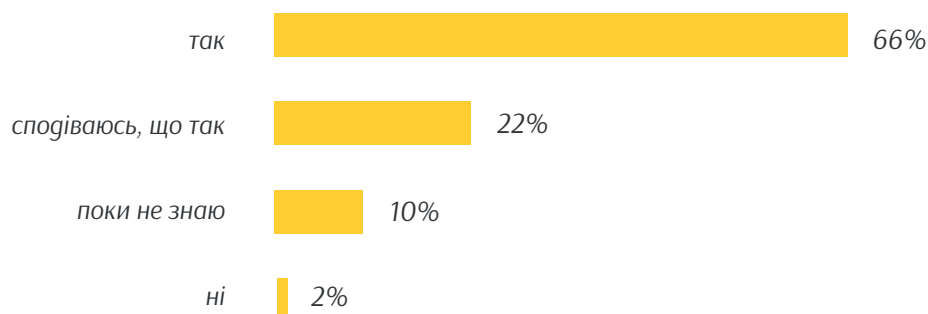
На думку експертів експертних рад Українського культурного фонду, українській культурі можуть допомогти вижити під час війни та відновитися після неї такі заходи як: гранти на проекти (76%), промоція українського культурного продукту за кордоном (48%), державна стратегія розвитку креативних індустрій (43%) (Діаграма 23). Респонденти могли обрати кілька варіантів відповіді.

Діаграма 23. На вашу думку, які заходи від держави і донорів можуть допомогти сфері культури вижити під час війни та відновитися після неї?

66% респондентів планують працювати експертами в наступних грантових сезонах, а 22% сподіваються на це (Діаграма 24).

Діаграма 24. Чи плануєте працювати експертом в наступних сезонах УКФ?

З запропонованих у наступному питанні заходах з підготовки до експертного оцінювання, що доцільно проводити перед початком грантового сезону 2023 року 102 респонденти (27%) зазначили необхідність завчасно підготувати методичні рекомендації, 98 (25%) респондентів - провести підсумкові засідання експертних рад з аналізом роботи минулих грантових сезонів, 89 (23%) - провести онлайн заняття, про необхідність сертифікації експертів зазначили 74 (19%) опитаних. (Діаграма 25).

Діаграма 25. Які заходи з підготовки до експертного оцінювання ви вважаєте доцільно проводити перед початком Грантового сезону 2023?

Підсумовуючи результати опитування, варто наголосити, що до нього долучились представники усіх секторів культури і мистецтв та, що важливіше, експерти різних грантових сезонів. Більшість респондентів (77%) перебувають в Україні, але й ті, що були вимушені покинути територію України, активно допомагають у боротьбі з ворогом на інформаційному та культурному фронті, зокрема понад половина (51%) респондентів, які евакуювались у зв'язку з воєнними діями, регулярно беруть участь у волонтерському русі. Експерти експертних рад Українського культурного фонду активно долучаються до волонтерської діяльності в Україні, зокрема до організації гуманітарної допомоги (29%) та збору коштів на потреби української армії (30%).

60% усіх респондентів вказують, що їх ситуація з роботою не змінилась, оскільки вони працюють там, де і раніше, що дає надію на те, що креативний сектор економіки продовжує працювати та потенційно може стати одним із драйверів відбудови України. Водночас діяльність культурних діячів та підприємців і до початку війни, і зараз локалізована переважно у столиці.

Важливо усвідомлювати мотивацію участі в експертних радах Українського культурного фонду, адже для 73% респондентів членство в експертних радах Українського культурного фонду дає відчуття особистого вкладу в розвиток культурного середовища. Матеріальна винагорода як мотивація експертування визначальна лише для 3% респондентів.

98% респондентів переконані, що експертні висновки з рекомендаціями певною мірою впливають на рівень культурно-мистецьких проєктів. Половина експертів (53%) вказує на те, що «завдяки експертизі реалізовані цілком сприйнятні проєкти». 38% переконані, що експертні висновки мають позитивний вплив на реалізацію культурно-мистецьких проєктів.

Респонденти переважно вважають наявну грантову систему розподілу державних коштів ефективною. Більшість респондентів (98%) вважають розподіл фінансування за програмами Фонду таким, що відповідає запитам та потребам галузі культури. 33% готові долучитись до експертного оцінювання на волонтерських засадах. 66% респондентів планують працювати експертами в наступних грантових сезонах, а 22% сподіваються на це.

Доцільними заходами перед початком грантового сезону 2023 респонденти вважають: завчасну підготовку методичних рекомендацій (27%), проведення підсумкових засідань експертних рад з аналізом роботи минулих грантових сезонів (25%) та онлайн занять (23%).

Додаток 2: Експертна рада 2021 року

Додаток 3: Експертна рада 2022 року

